

Centraal Bureau voor de Statistiek

Divisie Macro-economische Statistieken en Publicaties

Publicatiestrategie statistiek Producentenprijzen Industrie

Samenvatting

- De statistiek Producentenprijzen Industrie is met ingang van januari 2004 een reeks indexcijfers met basisjaar 2000 gestart. De oude reeks (1995 = 100) is met de publicatie van indexcijfers voor december 2003 gestopt. Het CBS brengt de uitkomsten van de statistiek via diverse kanalen naar buiten.
- Er zijn twee soorten gebruik van de indexreeksen: administratief (in contracten e.d.) en voor analysedoeleinden. Voor beide typen gebruik staat het de gebruiker van de statistiek natuurlijk vrij om een reeks met een specifiek basisjaar te kiezen of indexcijfers uit reeksen met verschillende basisjaren te combineren. Voor administratief gebruik geeft het CBS in dit stuk een advies. Voor gebruik in analyses heeft het CBS een eigen handelwijze, die in dit document duidelijk gemaakt wordt.

Inleiding

In de afgelopen maand heeft het CBS voor de statistiek Producentenprijzen Industrie (PPI) een basisverlegging doorgevoerd en de resultaten ervan gepubliceerd. Omdat de nieuwe reeks (2000=100) een overlap vertoont met de oude reeks (1995=100), ontstaat de vraag welke reeks voor bepaalde situaties gebruikt moet worden. Dit document beschrijft de gedragslijn van het CBS wat dit betreft.

Publicaties met PPI-cijfers

Er zijn diverse publicaties met PPI-cijfers. Allereerst publiceert het CBS zelf via verschillende kanalen uitkomsten uit de PPI:

- StatLine. In deze centrale outputdatabase die op de CBS-website via Internet bereikbaar is, zijn bij de basisverlegging twee nieuwe tabellen geplaatst: één naar goederengroepen volgens de Prodcom-classificatie en één naar groepen bedrijven volgens de Standaard Bedrijfsindeling (SBI)¹. Voor de periode januari 2000 – december 2003 zijn er dus zowel indices op basis van 1995=100 als indices op basis van 2000=100 beschikbaar.
- Kerncijfers. Ook deze publicatie staat op de CBS-website. Het gaat hier in de eerste plaats om prijsindexcijfers naar diverse gezichtspunten. Daarnaast verschaft deze rubriek toegang tot het Conjunctuurkompas en het elektronische Conjunctuurbericht. Deze laatste publicaties bevatten alleen informatie over prijsmutaties.
- Industriemonitor. Deze elektronische publicatie op het Internet bevat artikelen, waarin een geïntegreerd beeld van de korte termijn ontwikkelingen voor onderdelen van de industrie geschetst wordt. Ook hier worden voornamelijk prijsmutaties besproken.
- Teletekst. Het CBS verzorgt een aantal teletekstpagina's; één ervan geeft uitkomsten van de PPI, opnieuw in de vorm van mutaties.

¹ Strikt genomen gaat het om vier nieuwe tabellen, omdat er naast de twee Nederlandstalige tabellen ook twee inhoudelijk identieke Engelstalige tabellen geplaatst zijn.

Ook instanties buiten het CBS publiceren PPI-gegevens: Eurostat, De Nederlandse Bank, de FME en andere gebruikers publiceren (afgeleide) gegevens voor hun eigen gebruikers.

Typen gebruik

De uitkomsten van de PPI worden grofweg voor twee doeleinden gebruikt: administratief (in contracten e.d.) en analytisch (bv. om de conjunctuur te volgen). De keuze van de reeksen kan afhangen van het gebruiksdoel. Het CBS adviseert met name over het gebruik voor administratieve doeleinden.

Administratief gebruik

Bij de advisering over het administratieve gebruik van de verschillende reeksen na een basisverlegging hanteert het CBS de twee uitgangspunten:

- Prijsontwikkelingen moeten zoveel mogelijk worden ontleend aan één gepubliceerde reeks.
- Aanpassingen en correcties met terugwerkende kracht moeten zoveel mogelijk worden vermeden.

Vanuit deze uitgangspunten komt het CBS tot het volgende advies:

- De berekening van een prijsontwikkeling over een periode die aanvangt in of na januari 1995 en die duurt tot uiterlijk december 2003 wordt gebaseerd op de reeks 1995 = 100.
- De berekening van een prijsontwikkeling over een periode die aanvangt in of na januari 2000 en die duurt tot een tijdstip vanaf januari 2004 wordt gebaseerd op de reeks 2000 = 100.

Maand	Indexcijfer 1995= 100	Indexcijfers 2000=100	Geschakelde reeks
December 2003	113,5	105,4	113,5
Januari 2004	.	106,0	114,1
Februari 2004	.	106,3	114,5

-
- De berekening van een prijsontwikkeling over een periode die aanvangt in de periode januari 1995 tot december 1999 en die duurt tot een tijdstip vanaf januari 2004 wordt gebaseerd op een geschakelde reeks 1995 = 100. Hierbij moet vanaf januari 2004 binnen de reeks 2000=100 de procentuele ontwikkeling ten opzichte van december 2003 berekend worden; deze ontwikkeling moet vervolgens worden 'gezet op' de uitkomsten van december 2003 van de reeks 1995=100 (zie bijgaande illustratie)
- De januari-index van de geschakelde reeks wordt bepaald door de ontwikkeling tussen december 2003 en januari 2004 te bepalen volgens de reeks 2000 = 100 en deze te vermenigvuldigen met de index van december 2003 volgens de reeks 1995 = 100. In het voorbeeld:
 $(106,0 / 105,4) * 113,5 = 114,1$ (afgerond). Voor februari 2004 wordt de index volgens dezelfde lijn als volgt berekend: $(106,3 / 105,4) * 113,5 = 114,5$ (afgerond). In verband met afrondingsproblemen moet telkens in december gekoppeld worden.

Gebruik voor analysedoeleinden

Evenals bij administratief gebruik staat het gebruikers die de PPI voor analysedoeleinden gebruiken in principe natuurlijk vrij om één van de twee reeksen te kiezen. Gegeven de aard van een basisverlegging sluit de nieuwe reeks beter aan op de actualiteit.

Het CBS heeft voor mutaties uit prijsstatistieken de gewoonte om eerder gepubliceerde mutaties na een basisverlegging niet te herzien. Deze gedragslijn wordt ook gevolgd bij het inflatiecijfer dat van de Consumentenprijsindex (CPI) wordt afgeleid. Dit betekent dat de prijsmutaties over Producentenprijzen voor de periode tot en met december 2003 in publicaties als het Conjunctuurbericht, de Industriemonitor en de Teletekstpagina afkomstig zijn uit de reeks 1995=100. Vanaf januari 2004 komen deze mutaties uit reeks 2000=100.